YIL : 2 — SAYI : 57

28 NİSAN 1976

ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR

Adres : P.K. 68 ZONGULDAK

Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

2. SAYFADA 1 MAYIS

«Kendi sınıfının tarihindeki hiçbir olayı hatırlamıyormuş gibi hareket eden bir işçi, sınıf bilincine sahip olamaz.»

DÜNYADA DETANT (BARIŞ) – ÜLKEDE SOSYALİZM

1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMIDIR...

BAŞYAZI

SERMAYE PARTİLERİ SAVAŞ TAHRİKÇİLİĞİ YAPIYOR

Yunanistan başbakanı Karamanlis, Türkiye'ye «saldırmazlık paktı» teklif etti. Türkiye başbakanı Demirel bu teklifi olumlu karşıladı. «Türkiye'nin Yunanistan'a karşı hiç bir saldırı niyeti yoktur» dedi.

Önce Türkiye ile Amerika arasında 26. Mart.1976 da «silahlanma» anlaşması yapıldı. Hemen arkasından Yunanistan ile Amerika arasında benzer maddeleri kapsıyan bir «silahlanma» anlaşması imzalandı. Ve bundan sonra Karamanlis'in «saldırmazlık» teklifi geldi. Bu teklifin açıklanmasından üç saat sonra Demirel olumlu cevabını verdi. Böylece Türkiye - Yunanistan ve Kıbrıs üzerindeki Kisinger planı adım adım uygulanmış oluyor. Kıbrıs müdahalesinden itibaren Kisinger'in bu bölgede düşündükleri teker teker gerçekleşiyor.

Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesinden sonra neler oldu?

— Kıbrıs'da işçi sınıfı ve emekçi halk ezildi. Onların sosyalist partisi AKEL'in yüzlerce üyesi faşist Sampson darbesinden sonra kesildi, yokedildi.

— Kıbrıs'ın toprak bütünlüğü parçalandı. Amerika'nın ötedenberi istediği şekilde ada toprakları fiilen taksim edildi.

— Artık halkın tepkisini önleyemeyen ve sermayenin çıkarlarını koruyamıyan Yunan cuntası düşürüldü. Yerine Karamanlis hükümeti kuruldu.

— Türkiye'de ise sıkıyönetim geldi. Grevler ertelendi. İşçi sınıfının hakları kısıtlandı. Kıbrıs savaşı bahanesiyle işçi sınıfı - sermaye sınıfı ile uzlaştırılmaya çalışıldı. İşçilerden savaş fonlarına para toplanması için sendikalar alet edildi.

— Amerika'nın her ülkeye silah satışları bu dönemde arttı. Savaş tekellerine yeni pazarlar açıldı.

Şimdi anlaşılıyorki, iki ülke arasında yarattığı gerilimi, Kisinger, kendi istediği noktada çözmek istiyor. Esasen Ecevit hükümetinin son günleri Demirel hükümetinin ilk günlerinde bu anlaşmalarının ana hatları ortaya çıkmıştı. O günden bu yana yapılan Yunanistan ve Türkiye'de bu işin ortamının hazırlanmasıdır.

Özünde aynı şeyi yapacak olan sermaye partileri, yine de bu olayları birbirlerine karşı kullanmak istiyorlar. Sermaye partileri «milliyetçilik» yarışı yapıyor. «Türkiye'nin çıkarlarını» en iyi kendilerinin koruyacaklarını iddia ediyorlar. Türkeş «12 adalar dahil Türkiye'ye yakın olan bütün adalar bizim olmalıdır» diyor. Erbakan «Kıbrıs'ın tamamı bizimdir» diyor. CHP sözcüleri «MC hükümeti Ege'de bizim çıkarlarımızı savunamıyor» diyorlar. Onların «bizim çıkarlarımız», «Türkiye'nin çıkarları» dediği şey aslında sermaye sınıfının çıkarlarıdır.

İşçi sınıfının başta gelen çıkarı ise savaş değil «barış»tır. Türkiye ve Yunanistan'ın silahlanma yarışına girmesi, iki ülkedeki sermaye sınıfı iktidarları ile Amerikan savaş tekellerinin çıkarınadır. Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs işçi sınıfı böyle savaş kışkırtıcılığına ve silahlanma yarışına karşı çıkmalıdır. Türkiye ile Yunanistan arasındaki anlaşmazlıkların barışçı yollardan çözümlenmesi için mücadele etmelidir. Türkiye ile Yunanistan arasında «saldırmazlık paktı» imzalanması için, sermaye sınıfı partilerini zorlamalıdır. Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs işçi ve emekçileri Almanya'da gösterdikleri dayanışmayı her yerde ve her alanda göstermelidir. 1 Mayıs gösterilerinde bu yolda ilk adımlar atılmalıdır. İşçi sınıfının uluslararası dayanışması ancak böyle hayata geçer.

İŞÇİ DAVASI

1 Mayıs, işçi sınıfının uluslararası birleşme ve dayanışma günüdür. Dünya işçileri bu büyük günlerini kutlama hazırlığı içinde.

Türkiye'de de bu yıl 1 Mayıs kitle gösterileriyle kutlanacak. 1 Mayıs günü Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) tarafından İstanbul'un Taksim Meydanında bir gösteri yapılması kararlaştırıldı. Bu gösteriye DİSK'e bağlı bütün sendikalar, öğretmen, memur, teknik elemanların meslek kuruluşları ve toplam olarak 14 demokratik kuruluş katılacaktır. Ayrıca 1 Mayıs günü akşamı Türkiye İşçi Partisi (TİP) tarafından İstanbul'da «1 Mayıs Gecesi» düzenlenecektir. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP), bütün teşkilâtlarında 1 Mayıs törenleri düzenleyecektir. Diğer sosyalist partiler de 1 Mayıs Dünya İşçi Günü, nedeniyle çeşitli törenler düzenleyecekler. Böylece bu yıl 1 Mayıs Dünya İşçi Günü, 50 yıldan bu yana ilk defa ülkemizde geniş bir şekilde kutlanacaktır.

İŞÇİ DAVASI, bu törenler ve anma günleri hakkında sosyalist partilerin liderleriyle ve DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'le birer görüşme yapmayı uygun gördü. TİP Genel Başkanı Behice Boran, Partisinin 1 Mayıs törenleri hazırlığı nedeniyle çok meşgul olduğunu bildirerek açıklama yapacak zamanı olmadığını söyledi. Açıklama yapmaya yetkili bir yönetici bulunamadığından TİP'le de görüşme yapılamadı. DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'e iletilmek üzere DİSK Genel Merkezindeki görevlilere sorularımız bırakıldı.

Ancak Gazetemizin baskıya girdiği güne kadar DİSK'ten cevap almamız mümkün olmadı.

İşçi Davası TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, SP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar ve Hürcam - İş Sendikası Genel Başkanı Ali Şahin'le görüştü. Kaçmaz, Aybar ve Şahin'e sorduğumuz sorular şunlar :

1 — 1 Mayıs'ın tarihi önemi sizce nereden geliyor?

2 — 1 Mayıs'ın bu yıla kadar ülkemizde geniş kitle gösterileriyle kutlanamayışının sebebi sizce nedir?

3 — Bu yıl 1 Mayıs'ın kutlanması için herhangi bir hazırlığınız var mı?

4 — Kitle gösterilerinin başarılı olabilmesi için ne gibi tedbirler alınmalıdır.

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz

TSİP 1 MAYIS GÖSTERİLERİNE KATILACAK

Cevap 1 — 1 Mayıs Uluslararası İşçi Günü'nün tarihsel kökeni, 1 Mayıs 1886 tarihinde 80 bin Amerikan işçisinin «Sekiz saatlik işgünü ve insanca yaşamaya yetecek kadar ücret» için Genel Greve gittiği tarihe dayanır. Bu eylemde polis işiçlere ateş açarak işçileri öldürerek, yaralayarak hareketi bastırmak istemişti. Ama işçilerin bu eylemi, sadece tüm Amerikan işçilerinin değil, dünya işçilerinin de desteğini sağlamıştı.

İşte 1886 dan sonra 1 Mayıs, bütün ülkelerin işçilerinin birlik ve dayanışma günü, eylem ve mücadele günü olarak sembolleşti. Bu durum, 1889 da toplanan ve başlangıçta devrimci nitelik taşıyan İkinci Enternasyonalin Birinci Kongresinde 1 Mayıs'ın sermayeye karşı tüm ülkelerin işçilerinin dünya çapında direniş, eylem ve mücadele günü olarak ilân edilmesiyle sonuçlandı. 1 Mayıs'a böylesine bir tarihsel anlam kazandıran maddi temel, işçi sınıfı öğretisiyle özdeş olan işçi sınıfı enternasyonalizmidir.

Bu bakımdan 1 Mayıs'ın tarihsel önemi geleneksel ve pratik olduğu kadar, ona bu niteliği kazandıran esas anlamının bilimsel karakteridir.

Cevap 2 — Türkiye'de Osmanlı İmparatorluğu döneminde kutlanmaya başlanan ve Cumhuriyetin başlangıç yıllarına kadar güçlenerek süren 1 Mayıs geleneği ilk kez 1925 yılında burjuvazinin zorbalığı ile önlenmek istenmiştir. 1 Mayıs üzerinde o günden beri burjuvazinin despotik baskıları yüzünden kitle eylemleri halinde sürdürülmesi mümkün olmamıştır.

Emekçi halk hareketinin demokrasi, bağımsızlık ve sosyalizm doğrultusunda demokratik bir atılım gösterdiği 1960 sonrasında da, o yıllarda, enternasyonalizmin yeterince ve gereğince kavranamamış durumda kalması nedeniyle 1 Mayıs hareketlerine rastlanamamıştır.

1 Mayıs, 1924 den beri ilk kez geçen yıl partimizin düzenlediği kapalı salon toplantısıyla demokratik platformda anılmış, ama ne var ki, sıkıyönetim komutanlığı partimizin İstanbul'da düzenlediği miting ve yürüyüşü engellemiştir.

Bugün işçi sınıfımızın ileri ekonomik örgütlenmesini temsil eden DİSK'in 1 Mayıs gününde büyük bir gösteri düzenlemiş olması ve bu yolda hazırlık yapması hiç şüphesiz sevindirici bir gelişmedir.

Cevap 3 — Partimiz, İstanbul'da DİSK'in düzenlediği mitinge aktif olarak katılmak kararı almıştır. Ayrıca Partimiz, örgütlerimizin bulunduğu yerlerde yaygın afişleme ve bildirilerle 1 Mayıs'ın önemini özellikle emekçi kitlelere kavratmak yolunda yoğun bir çaba içindedir. 1 Mayıs günü, Anadoludaki örgütlerimizin lokallerinde kitleye açık toplantılarla da anılacaktır.

Cevap 4 — Kitle gösterilerinin başarılı olabilmesi, herşeyden önce örgütlü disiplinli sosyalist çabaların düzenleyici rolünü ve bu doğrultudaki yaygın çalışmaları öngörür. Bu bakımdan sosyalist hareketimizin (işçi sınıfının politik hareketinin) daha güçleneceği, ileri bir bütünlük ve nitelik, örgütlülük, kazanacağı önümüzdeki yıllarda 1 Mayıs'ların sadece İstanbul'da değil, ülke çapında yaygınca kutlanacağına, işçiler dışındaki diğer emekçilerin de büyük yığınlar halinde giderek artan kapsamda kucaklayacağına, «İşçilerin Birliği, Halkların kardeşliği»nin yani işçi sınıfının enternasyonalist bilincinin, yüksek dayanışma ruhunun en geniş kitlelerde 1 Mayıs'ta sembolleşeceğine şüphe yoktur.

Sosyalist Parti kitle gösterilerini destekliyor

Cevap 1 — Mayıs, geçen yüzyılın sonlarında, işçi hareketinin mücadele içinde belirli bir bilinç düzeyine gelmesinin sonucu olarak kutlanmaktadır.

Bilindiği gibi, 1889 yılında Paris'te toplanan bir sosyalistler konferansında, çalışma süresinin 8 saate indirilmesi için dünya işçilerinin her yıl 1 Mayıs'ta direnişe geçmeleri ve o günü «İşçi Bayramı» olarak kutlamaları karara bağlanmıştır. 1890'dan beri 1 Mayıs, dünyada işçi bayramı olarak kutlanmaktadır.

Cevap 2 — İşçi Bayramı, Türkiye'de 2. Meşrutiyet ve mütareke yıllarında kutlanmakta idi. Özellikle Türkiye Sosyalist Partisinin 1921 yılında düzenlediği 1 Mayıs Bayramına İstanbul'lu işçilerin hemen hemen hepsi büyük bir coşkunlukla katılmışlardır. Ancak cumhuriyet dönemindedir ki, tüm işçi hareketleri ile birlikte 1 Mayıs Bayramının kutlanması da yasak edilmiştir. Yani, bunun yerine «Bahar Bayramı» konmuştur. Bu davranışın Türk burjuvazisi ve bürokrasisinin işçi sınıfımızın bilinçlenmesini engellemek amacını güttüğü açıktır.

SP Genel Başkanı M. Ali Aybar.

Cevap 3 — İşçi sınıfımız, tüm dünya işçilerinin bayramı olan 1 Mayıs'ta bahar bayramı aldatmacalarıyla daha uzun zaman oyalanamaz. Sosyalist Partiler ve devrimci sendikaların işbirliğiyle 1 Mayıs Bayramı tarihsel ve sınıfsal çizgisi üzerine oturtulmalıdır.

Cevap 4 — Halk yığınlarının yaptığı gösteriler işçi sınıfımızın ve köylülerimizin sosyalist bilince ulaşmasıyla gerçek anlamını bulacaktır. Bu gibi gösterilerin etkisini sürdürmesi konusunda adımlar atılmalıdır. Bu adımlar için Anayasamızda elverişli hükümler vardır.

Hürcam-İş bütün üyeleriyle 1 Mayıs'a katılıyor

Hürcam - İş Sendikası Genel Başkanı Ali Şahin.

1 — 1876 - 1886 tarihleri arasında Amerikan işçi sınıfının 8 saatlik işgünü için kararlı mücadelesi karşısında sermaye sınıfı işçi sınıfı önderlerini katletti. Ancak işçi sınıfı kayıplar vermesine rağmen 8 saatlik iş gününü sermaye sınıfından koparıp aldı. 1890 yılında işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak 1 Mayıs resmen ilan edildi.

2 — Ülkemizde işçi sınıfı 1 Mayıs işçi bayramını bundan önce de kutlamıştır. Örneğin, 1921 yılında İstanbul'da Saraçhanebaşında toplanan işçiler, Hürriyet-i Ebediyye Tepesine kadar yürüyüş yaptılar. Ve işçi sınıfımızın istemlerini o tarihlerde bile binlerce işçi haykırdı ve İstanbul'un sokaklarını «BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİNİZ» sloganı ile doldurdular. Sermaye sınıfı işçi sınıfımızın 1 Mayıs'ı kutlamaması ve uluslararası işçi sınıfı ile kaynaşmasını önlemek için, 1 Mayıs İşçi Bayramını 1935 te Takrir-i Sükûn kanununu çıkararak o tarihteki tüm işçi örgütlerini kapatıp 1 Mayıs'ı Bahar Bayramı olarak ilân etti.

3 — 1 Mayıs, Dünya işçi sınıfının Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü, 1976 yılında DİSK'in 1 Mayıs'ı kutlamak için aldığı karar sevindiricidir. İşkolumuzda çalışan bütün üyelerimiz, 1 Mayıs İşçi Bayramına katılacaktır.

4 — Faşizmi geriletebilecek tek güç, örgütlü olan işçi sınıfıdır. Yığınsal her eylem, belli şeyler üretir. Yığınsal eylemlerin provakasyona gelmemesi için şüphesiz kitleyi en doğru biçimde hareket ettirebilecek bir militan kadro gereklidir. DİSK ve DİSK'e üye sendikaların üyesi işçilerin militanlaşmış yan vasıfları vardır. Militanlaşmış vasıflara ulaşan işçileri, bu yığınsal eylemlerde görevli kılmak, en doğru ve sağlıklı yoldur.

ULUSLARARASI İŞÇİ DAYANIŞMASI

* 1 MAYIS DİN VE MİLLET FARKI GÖZETMEKSİZİN BÜTÜN DÜNYA İŞÇİLERİN BAYRAMIDIR

* BÜTÜN TÜRKİYE'DE 1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI OLARAK KUTLANMALIDIR

Portekiz işçi sınıfı 1 MAYIS'ı kutluyor.

İŞÇİ SINIFININ MÜCADELESİNDE 1 MAYIS'IN YERİ

1 MAYIS, işçi sınıfının «8 saatlik işgünü» hakkı için mücadele bayrağını açtığı gündür. Bu uğurda şehitler verdiği gündür. Patronların kanlı zulmünü, bütün dünya işçilerinin aynı sınıf şuuru ile protesto ettikleri gündür.

1 MAYIS, bütün dünya işçilerinin bayramıdır. Ama, gerçekten bayram olarak sadece sosyalist ülkelerde kutlanır. Patron egemenliği süren kapitalist ülkelerde ise işçi sınıfı yeni isteklerini dile getirir. Uluslararası ve ulusal planda yeni görevlerini, yeni hedeflerini tayin eder. Bütün dünya işçileri 1 MAYIS'ta geçmiş mücadele şehitlerini anar. Her yıl 1 MAYIS'ta işçi sınıfının uluslararası birliği ve dayanışması yeniden somutlaşır.

1 MAYIS'ın köklü bir tarihi geçmişi vardır. Bütün işçiler o geçmişi bilmek ve ona sahip çıkmak zorundadır.

1870 lerde diğer kapitalist ülkelerde olduğu gibi Amerika'da da işçilerin günlük çalışma saati 15 - 16 saatten aşağı değildi. Üstelik Amerikan sermaye sınıfı işçi ücretlerini yarı yarıya indirmişti. İşçilere ekmek ve suyla yaşamayı lâyık görüyordu. İşçiler, kapitalistler tarafından gaddarca sömürülüyorlardı. İşçi kongresinin 1866 yılında 8 saatlik işgünü için yaptığı istek, sermaye sınıfının hükümeti tarafından reddedilmişti.

İlk olarak 1874 yılında işçiler Nevyork'ta bir miting düzenlediler. Ücretlerin indirilmesine karşı çıktılar. Polisler şiddet kullanarak işçileri dağıttılar. Bunun arkasından kömür işçileri direnişe geçtiler. Bu da polis terörü ile bastırıldı. 24 işçi tutuklandı. 10 işçi idam edildi.

1877 yılında işçi hareketleri yeniden başladı. Demiryolu işçileri, maden ve fabrika işçileri ayaklandılar. Yine işçilerin üzerine polis sürüldü. 12 işçi öldü.

İşçiler, örgütlü mücadelenin gerekliliğini kavramaya başladı. 1884 yılında toplanan işçi sendikaları kongresi 8 saatlik işgünü hakkının mücadele ile alınmasına karar verdi. Uygulamaya geçmek için 1 Mayıs 1886 tarihini seçtiler.

1 Mayıs 1886'da Amerika'da 5 binden fazla işyerinde grev başladı. 600 bin işçi genel grev yaptı. İlk gün olay çıkmadı. 3 mayısta Şikago'da işçilerle grev kırıcıları arasında çatışma oldu. Polis işçilere saldırdı. 4 işçi polis kurşunları ile öldü. 4 mayısta yeniden işçi gösterileri oldu. Hükümet kuvvetleri işçilerin üzerine saldırdı. 4 işçi daha polis kurşunları ile öldü. Bir çok işçi yaralandı. Arkasından işçi liderleri tutuklanmaya başladı. 4 işçi lideri idam edildi, diğerleri hapse atıldı.

Fakat yapılan katliam işçi hareketini durduramadı. Çünkü ortaya atılan istekler bütün işçilerin istekleriydi. 1889 yılında Paris'te toplanan Uluslararası İşçi Birliği Kongresi, uluslararası bir gösteri yapmaya karar verdi. Bu karar 1890 yılında ve yine 1 Mayısta uygulandı. Amerika, Fransa ve Avusturya'da genel grev düzenlendi. Yürüyüşler, gösteriler, toplantılar yapıldı. İngiltere ve Almanya'da da işçiler toplu gösterilerle buna katıldılar. Toplantı ve gösterilerde patronların kanlı zulmü protesto edildi. 8 saatlik işgünü hakkı daha güçlü bir şekilde yeniden savunuldu.

Bu grev ve gösteriler o kadar başarılı oldu ki, Uluslararası Işçiler Birliği bu gösterilerin her yıl 1 Mayısta yapılmasına karar verdi. İşte o zamandan beri bütün dünya işçileri 1 Mayıs'ı İŞÇİ BAYRAMI olarak kutlar.

1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMIDIR

Bütün dünya işçilerinin büyük bayramı yaklaşıyor. Türkiye işçi sınıfı da 50 yıldan bu yana ilk defa 1 Mayıs'ı kutlayacak. Sendikalar, sosyalist partiler, demokratik kuruluşlar, sosyalistler, ilericiler 1 Mayıs'ı kutlama hazırlığı ve heyecanı içinde.

İşçi sınıfının düşmanı patronlar, 1 Mayıs'ı işçilerin bayram olarak kutlamasından korkuyorlar. İşçi sınıfının, ulusal ve uluslararası birlik gücünün bilincine varması onları ürkütüyor. Bu ortak ruhun, sermaye sınıfının kaçınılmaz sonunu getireceğini biliyorlar. Onun için yıllarca bunu yasaklamak gayreti içinde oldular. Onun için 1 Mayıs'ın adını Bahar ve Çiçek Bayramı yaptılar. 24 temmuz diye uydurma bir bayram icad ettiler. İşçi sınıfına inanmayan Türk-İş yöneticilerini kendilerine ortak ettiler. Ama bütün bunlar işçi sınıfını kendi mücadele geçmişinden, kendi manevi değerlerinden koparamadı. Uluslararası dayanışma ruhunu yok edemedi.

1 Mayıs bir eğlence günü değildir. Köklü bir geçmişi ve geleneği vardır. Bütün işçi sendikaları bu günü aktif bir şekilde kutlamalıdır. Mitingler, toplantılar, afişler ve bildirilerle 1 Mayıs en geniş kitlelere yaygınlaştırılmalıdır. İşçi sınıfının ekonomik, demokratik ve siyasi talepleri dile getirilmelidir. Bunlar geniş işçi ve emekçi yığınlara mal edilmelidir. Bütün ülkelerdeki faşist, baskıcı, ırkçı rejimler protesto edilmelidir. Emperyalist ve saldırgan politikalara karşı çıkılmalıdır. Saldırgan politikaya karşı barış savunulmalıdır.

Türkiye işçi sınıfının 1976 1 Mayıs'ında ekonomik, demokratik ve siyasi talepleri şunlardır :

— Türkiye, sosyalist ülkelerle işbirliğine dayanan barışçı dış politika izlemelidir.

— Her türlü savaş kışkırtıcılığı ve silahlanma çabaları durdurulmalıdır. Savaş sanayisi girişimlerine son verilmelidir.

— Uluslararası Enerji Ajansından çıkılmalıdır. NATO, CENTO gibi saldırgan paktlar dağıtılmalıdır.

— Kıbrıs halkı kendi kaderini kendisi tayin etmelidir.

— Yunanistan'la olan anlaşmazlıklar barışçı yollarla çözümlenmelidir.

— İşçi sınıfının siyasetini kısıtlayan yasalar kalkmalıdır.

— Sosyalist basına konan sansür kaldırılmalıdır. Siyasi tutuklular serbest bırakılmalıdır.

— Devlet Güvenlik Mahkemeleri kaldırılmalıdır.

— Genel grev, siyasi grev, dayanışma grevi, sempati grevi hakkı yasalaşmalıdır.

— Bütün çalışanlara grevli - toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı tanınmalıdır.

— 8 saatlik işgünü her yerde uygulanmalıdır. İş emniyeti sağlanmalıdır.

— İş güvenliği sağlanmalıdır. İş Kanunu'nun, işçilerin işten atılmasını düzenleyen maddeleri kaldırılmalıdır.

— Asgari ücretten vergi alınmamalıdır.

— Resmi makamların greve müdahale etme hakkı kaldırılmalıdır.

İşçi Bayramının kutlanışı, işçi davasına çok sayıda yeni savaşçılar kazandıracaktır. Bütün sosyalistler, ilericiler, işçilerin yanında 1 Mayıs'ı kutlamaya katılmalıdır.

TÜRKİYE'DE 1 MAYISLAR

Federal Almanya'da bütün göçmen işçiler, Alman işçilerinin yanında 1 MAYIS'ı kutlama törenlerine katıldılar.

Türkiye'de de 1 MAYIS'ı bayram olarak kutlamanın eski bir geleneği vardır. İlk olarak 1906 - 1911 yılları arasında kutlama törenleri düzenlenmiştir. Selanik'te, Üsküp'te ve diğer Rumeli şehirlerinde kutlama törenleri yapılmıştır. Fakat bunlar daha ziyade rum ve ermeni işçiler arasında kalmıştır.

1912 yılında İstanbul'da küçük bir anma töreni düzenlenmiştir. Aynı yıl Selanik'te binlerce işçi 1 Mayıs'ı kutlamıştır. 1921 yılına kadarki kutlamalar daha ziyade işçi eğlenceleri biçiminde olmuştur. Grev, toplantı yada toplu gösteri yapılmamıştır.

Türkiye'de 1 Mayıs, adına yakışır şekilde ilk defa 1921 yılında kutlanmıştır. Bu kutlama aynı zamanda işgal kuvvetlerine karşı bir gösteri niteliğinde olmuştur. Bu tarihte Denizyolları işçileri, tramvay işçileri, Elektrik idaresi işçileri iş bırakarak kutlamaya katılmışlardır. Kırmızı rozetler takıp yürüyüş düzenlemişlerdir. Bildiri dağıtıp, işgalcileri protesto etmişlerdir.

1 Mayıs, 1922 yılında daha da canlı bir şekilde kutlanmıştır. İstanbul, Ankara ve İzmir gibi şehirlerde kitle gösterileri ve mitingler düzenlenmiştir. İşçilere beyannameler dağıtılmıştır. Ankara'da silah imalat işçileri, demiryolu işçileri ve basan işçileri, bazı milletvekillerinin de katıldığı toplantı düzenlemiştir.

1923 yılında İstanbul, Ankara, İzmir ve Adapazarı'nda 1 Mayıs aynı şekilde kutlanmıştır. Fakat birçok işçi ve sosyalist aydın bildiri dağıttıkları gerekçesiyle tutuklanmıştır. Bu arada İstanbul'daki bir işçi derneği de kapatılmıştır. Aynı yıl İzmir'de toplanan iktisat kongresine katılan İstanbul Amele Birliği, 1 Mayıs'ın İşçi Bayramı olarak kanunlaşmasını istemiştir.

1924 yılında 1 Mayıs, Ankara, Adapazarı ve İzmir'li işçiler tarafından canlı bir şekilde kutlanmıştır. İstanbul'da ise 1 Mayıs'ın kutlanması hükümet tarafından engellenmiştir. 1 Mayıs'ı kutlamaya hazırlanan ve bu amaçla grev yapan işçilerin karşısına asker çıkartılmıştır.

İşçiler 1925 1 Mayıs'ın İŞÇİ BAYRAMI olarak kanunlaşmasını yeniden istemişlerdir. Ancak toplanan meclis, 1 Mayıs'ı «Bahar Bayramı» olarak kabul ve ilan etmiştir. Aynı yıl birçok sosyalist tutuklanmış ve hapse mahkum edilmiştir. 1 Mayıs son olarak 1927 ve 1928 yıllarında kutlanabilmiştir. Bu tarihten 1960 yılına kadar her 1 mayısta sosyalistlerin toparlanıp nezarete atılması adet haline gelmiştir.

Sermayedar sınıf, sendikalar kanununun çıktığı 24 temmuz 1963'ten itibaren bu günü işçi bayramı ilan etmiştir. Böylece 1 MAYIS'ı unutturmayı amaçlamıştır.

Bugün Türkiye işçi sınıfı 1 Mayıs'ı İşçi Bayramı olarak kutlamaya hazırlanıyor. Sermaye sınıfının engelleme ve saptırma çabaları sökmedi. İşçi sınıfı, uluslararası birlik ve dayanışma bilinciyle bu noktaya geldi. Kendi mücadele geçmişine sahip çıktı.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI NE YAPMALI

— 19 —

İSHAK KAFKASLI

bağımsızlık değil barış mücadelesi

"BAĞIMLI" OLMAK NE DEMEKTİR

Bir ülkede «bağımsızlık» mücadelesi vermek için, önce o ülkenin «bağımlı» olması gerekir. Bağımsız bir ülkede «bağımsızlık» mücadelesinden ve «kurtuluş savaşından» söz etmek abesle iştigal etmektir. Yani boşuna nefes tüketmektir. Hiç bir anlamı olmıyan boş bir sözdür. Ya da sermaye sınıfının, «sınıf mücadelesini» gözlerden ve gönüllerden uzaklaştırmak için ortaya attığı bir balondur. Yutturmacadır.

Siyaset dilinde bir ülkenin «bağımlı» olması demek, o ülkede yaşıyan insanların, kendi ülkelerinin yönetimimde söz ve karar sahibi olamaması demektir. Ülkenin siyasetime ve ekonomisine dışardan, zorla, bir başka ülkenin müdahale etmesi, yön vermesi demektir. Bu durum en açık biçimde «askeri işgal» şeklinde kendini gösterir. Bu şekilde politik, askeri ve ekonomik yönden emperyalist ülkelere bağımlı olan ülkelere «sömürgeler» denilir. «Ulusal bağımsızlık hareketleri» denilince de akla sömürge ülkelerde yürütülen «Ulusal kurtuluş savaşları» gelir. Bu savaşlar ve mücadeleler iki şekilde kendini gösterir.

1 — ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞLARI : İngiltere, Fransa, İspanya ve Portekiz gibi emperyalist ülkelerin, yakın zamanlara kadar Asya ve Afrika'da askeri ve siyasi işgal altında tuttukları sömürge ülkeler vardı. Aşağı yukarı 50 yıldır Asya ve Afrika'nın çeşitli sömürge ülkelerinde, emperyalist işgalci ülkelere karşı «ulusal kurtuluş mücadelesi» verilmiştir. Bu mücadeleler bazen silahlı olarak «kurtuluş savaşı» biçiminde yapılmış, bazan barışçı politik mücadeleler ile politik bağımsızlık kazanılmıştır. Ve denebilir ki artık dünyamızda bu anlamda sömürge ülke kalmamıştır. Ya da çok az bir iki yer kalmıştır.

«Ulusal kurtuluş mücadelesi» genellikle, bütün ulus çapında yürütülen bir mücadeledir. Onun için «ulusal»dır. Bu mücadele emperyalist ülke tekelleriyle işbirliği yapmıyan ve onlara karşı olan herkesin katıldığı bir mücadeledir. Bu mücadelede yerli sermayedarların bir kısmı (bunlara ulusal burjuvazi denilir), işçiler, köylüler, asker ve sivil aydınlar (okumuş-yazmışlar) yer alır.

Bu mücadele çoğu zaman «politik bağımsızlık» mücadelesidir. Yani ülkede yabancı işgal son bulacaktır. Ülkenin yönetimi, orada yaşıyanların eline geçecektir. Ülkenin ekonomik kaynakları, orada yaşıyanların elinde olacak ve onların çıkarlarına işletilecektir.

Ancak, ülkenin ekonomik sistemi aynı kalacaktır. Daha doğrusu «kapitalist sistem»e açık kalacaktır. Siyasi iktidarı elinde tutanlar, o ülkenin egemen sınıfları olacaktır. Yani bir anlamda yabancı efendiler gidecek, onların yerini yerli efendiler alacaktır. Bir çok Asya-Afrika ülkesindeki «bağımsızlık» mücadelesi bu şekilde olmuştur. Şimdi o ülkeler, artık İngiltere, Fransa, İspanya gibi emperyalist ülkelerin askeri işgali altında değiller. Onların gönderdikleri bir genel vali tarafından yönetilmiyorlar. Ülkenin yönetimi, orada yaşıyanların elinde. Ama egemen sınıfların elinde.

2 — HALK SAVAŞI : «sömürge» veya yarı sömürge bir ülkede «Ulusal kurtuluş mücadelesi» bazen sadece politik bağımsızlık için verilmez. Bu mücadele aynı zamanda, mücadele edilen ülkedeki sermaye sınıfına karşı da verilir. Ve mücadele esas olarak, siyasi iktidarın işçi ve emekçi sınıfların eline geçmesini amaçlar. O zaman bu savaş aynı zamanda hem emperyalizme hem de kapitalizme karşı verilmiş bir «halk savaşı» olur. İşçi sınıfının ve onun partisinin öncülük ettiği bir halk savaşı. Bunun en yakın ve en büyük örneği Vietnam'dır. Vietnam işçi ve emekçileri hem Amerikan emperyalizmine, onun askeri işgaline karşı mücadele etmişler hem de yerli sermaye sınıfına karşı mücadele etmişlerdir. Ve kahraman Vietnam halkı bu savaştan zaferle çıktığı vakit hem Amerikan emperyalistlerini ülkelerinden kovmuşlar hem de Vietnam sermaye sınıfını siyasi iktidardan uzaklaştırmışlardır. Onun yerine Vietnam da işçi ve emekçi sınıfların siyasi iktidarını kurmuşlardır.

EKONOMİK BAĞIMLILIK

Emperyalist ülkeler, siyasi bağımsızlıklarını tanıdıkları veya tanımak zorunda kaldıkları ülkelerdeki ekonomik çıkarlarını korumaktadırlar. Örneğin, sömürge ülke siyasi (politik) bağımsızlığını kazanmıştır. Kendi hükümetini kendi halkı seçmektedir. İç ve dış siyaset, kendi siyaset adamları tarafından yürütülmektedir. Fakat ekonomik hayat yine emperyalist tekellerin elindedir. Büyük madenler, demiryolları, fabrikalar hatta büyük çiftlikler yine emperyalist tekellerin mülkiyetindedir. Bu duruma «ekonomik bağımlılık» denilir. Ve siyasi olarak «yeni sömürgecilik» olarak adlandırılır.

Ancak günümüzde bu durum dahi değişmektedir. Artık eski sömürge ve «bağımlı» ülkeler, kendi ülkelerindeki madenleri ve fabrikaları millileştirmektedirler. Yani emperyalist tekellerin mülkiyetinden alıp, kendi mülkiyetlerine geçirmektedirler. Bir çok petrol üreticisi ülke, petrolünü millileştirmiştir. Bir çok yarı bağımlı ülke, emperyalist tekellerin mülkiyetinde olan madenleri, fabrikaları, ulaştırma ve haberleşme vasıtalarını millileştirmektedir. Böylece politik bağımlılıktan sonra, ekonomik bağımlılık da son bulmaktadır. Yabancı tekellerin, ülke içindeki mülkiyetleri son bulmaktadır.

Fakat buna rağmen «kapitalist sömürü» devam etmektedir. Sermaye sınıflarının egemenliği devam etmektedir. Çünkü «bağımlılık» bitmiş, bunun yerini «bütünleşme» almaya başlamıştır. (1) Bu, çok ince farkı şöyle bir örnekle açıklıyabiliriz :

Diyelim ki bir taşra şehrinde, bir bayi, İstanbul'daki imalatçı şirketin malını satıyor ve bundan belli bir komisyon alıyor. Örneğin İzmit'deki bir Arçelik bayisi, Arçelik fabrikasında imal edilen buzdolabı satıyor. Bu durumda taşra bayisi, ana şirkete bağımlıdır. Fiyat koyan, üretimi planlıyan hep ana şirkettir. Taşra bayisi her şeyiyle ona bağlıdır. Ve satıştan, komisyon almaktadır. İsterse ve daha iyi bir iş bulursa, bayiliği bırakabilir. Ayrıca şirketin kârı, zararı onu ilgilendirmez. Bayi, sadece sattığı her parçadan alacağı komisyona bakar. Bu duruma «ekonomik bağımlılık» diyebiliriz.

Sonra işler değişiyor. Taşra bayisi, ana şirkete ortak oluyor. Hatta çok fazla satış olan yerlerde, fabrikanın küçük bir şubesi açılıyor. Artık burada «bağımlılık» değil, «bütünleşme» söz konusudur. Artık ana şirketin çıkarı ile, taşra bayisinin çıkarı birbirine girmiştir. Kâr ederse, ikisi birden edecektir. Zarar olursa, ikisi birden zarar etmiş olacaktır.

Şimdi bu durumda taşra bayisini bir yana bırakıp sadece ana şirkete karşı mücadele etmek mümkün müdür? Yahut ana şirketi bir yana bırakıp, sadece taşra bayisine karşı mücadele etmek mümkün müdür? Hayır değildir. Onların çıkarı ortaktır. Birine karşı yapılacak mücadele diğerine karşı da yapılacak demektir. Esasen onlar da beraber olup, kendilerine karşı çıkanlara birlikte karşı koyacaklardır. Şu halde onların sömürüsünden kurtulmak için ikisine birden mücadele etmek gerekecektir.

İşte Türkiye gibi kapitalist bir ülkede yerli sermaye ile, diğer ulusların tekelci sermayesi arasındaki ilişkiler tamamen böyledir. Onlar birbirleriyle bütünleşmişler ve iç-içe girmişlerdir. Türkiye'deki yerli sermayeye karşı mücadele etmeden, onun dışardaki ortaklarına karşı mücadele edilemez. Çünkü ilk başta karşımıza onun içerdeki ortağı çıkar. İşte onun için denilir ki **emperyalizme karşı** (yani yabancı tekeller ve onların emrinde olan devletler) **mücadele ile, kapitalizme karşı mücadele** (yani içerdeki yerli sermaye) **aynı zamanda ve birlikte yürütülecektir.** Ve bunun adı elbette «bağımsızlık» mücadelesi değildir. Kapitalizme karşı verilen «sosyalizm» mücadelesidir. Sosyalist dilde söylersek, **anti-emperyalist ve anti-kapitalist mücadele birlikte yürütülecektir. Bunun adı «bağımsızlık» mücadelesi değildir. «Sosyalist iktidar» mücadelesidir.**

DÜNYADA DURUM

Her bilimin, kendi kaynakları vardır. Kendi doğruları vardır. Sosyalizm de böyledir. Sosyalizm bir bilimdir ve kendi kaynakları vardır. Sosyalist bilimin en başta gelen ve en önemli kaynakları bu bilimin kurucusu olan Marks ve Engels adlı bilim ve siyaset adamlarının kitaplarıdır. Sonra onların eserlerini bıraktığı yerden alıp, ileriye götüren Lenin'in ve ondan sonra gelenlerin yazdıkları vardır. Dünyanın çeşitli ülkelerindeki işçi sınıfının, kendi partisi öncülüğünde yürüttüğü mücadeleler vardır. Bu mücadelelerde sınanmış yollar vardır. Ve nihayet dünya işçi sınıfı partilerinin ortak toplantılarında alınan kararlar vardır. Dünya işçi sınıfı partilerinin yayın organlarında yayınlanan araştırmalar, incelemeler vardır.

Ancak bütün bunlar ezbere tekrarlanarak, bir ülkenin sosyalist mücadelesi yürütülemez. Bu bilgiler tamamen öğrenilmelidir. Sonra da her sosyalist parti, kendi ülkesinin şartlarını bu bilimin ışığında inceliyerek kendine bir yol çizmelidir.

Bütün dünya ülkelerinin komünist ve işçi partileri son olarak 1969 yılında Moskova'da bir araya gelmişlerdir. Burada dünyanın **o günkü** şartlarını değerlendirmişler ve bazı ortak kararlara varmışlardır. Bu kararlar, bütün dünya sosyalistleri için önemli belgelerdir. Ve sosyalist bilimin kaynaklarından biri olarak kabul edilmelidir. Orada şöyle deniliyor :

> **«Her parti, Marksist-Leninist prensipleri izleyerek ve somut ulusal koşulları göz önünde tutarak, kendi politikasını tam bağımsız bir biçimde çizer, mücadelesinin yöntem, yön ve biçimlerini belirler.» (2)**

DÜNYA ÇAPINDA ÖNERİLEN MÜCADELE BİÇİMLERİNDEN HANGİSİNİN HANGİ ÜLKEDE GEÇERLİ OLDUĞU AYRICA İNCELENMESİ GEREKEN BİR KONUDUR

Bildiğimiz gibi bugün dünyamız iki sisteme bölünmüş durumdadır: Sosyalist sistem ile kapitalist sistem. Bütün dünyada emperyalist-kapitalist sistemin sömürüsüne ve zulmüne karşı ortak bir mücadele yürütülmektedir. Bu mücadeleyi yürütenler başta dünya sosyalist sistemi ve ona dahil olan ülkelerdir. Sonra kapitalist ülkelerdeki uluslararası işçi sınıfı hareketi sonra da sömürge ülkelerdeki ulusal kurtuluş mücadeleleridir. Bu durumda, emperyalist-kapitalizme karşı verilecek mücadele her ülkede başka başka şekilde olacaktır. İşte bu yüzden dünya sosyalist hareketi, değişik mücadele yolları önermektedir. (Bunlara sosyalist dilde «slogan» denir.). Dünyadaki anti-emperyalist güçlerin, emperyalizme karşı verilecek mücadele için ileri sürdüğü sloganların başlıcaları şunlardır: Barış-demokrasi-ulusal bağımsızlık-toplumsal ilerleme-sosyalizm.

Şimdi bu durumda, herhangi bir ülkedeki sosyalist hareketin ve sosyalistlerin tutumu ne olmalıdır. Elbette bütün bunları dünya çapında geçerli sloganlar olarak alıp, peşpeşe sıralamak değil. Fakat bizim sosyalistlerimizin bir çoğu, bütün bu sloganları aynen alıp, peşpeşe sıralıyorlar. Ve hepsini Türkiye için geçerli bir mücadele sloganı olarak kullanıyorlar. Bunun adı bilimsellik değildir. Dünya sosyalist hareketine bağlılık da değildir. Tamamen ezbercilik tir. Bunun nekadar saçma bir davranış olduğunu şöyle bir örnekle anlıyabiliriz. Şimdi sosyalist bir ülkede, yukarıdaki sloganlar aynen alınıp, o ülkede, bağımsızlık-demokrasi-sosyalizm mücadelesi önerilebilir mi? Bütün bunlar, sosyalist bir ülkede zaten gerçekleşmiştir. Ancak bu demek değildir ki, sosyalist ülkelerde emperyalizme karşı mücadele bitmiştir. Hayır bitmemiştir. Sosyalist ülkelerin emperyalizme karşı yürüttüğü mücadele nedir? «farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde yanyana yaşaması» mücadelesidir. Bu politikanın, emperyalist ülkelere kabul ettirilmesi mücadelesidir. Ve esasen bugün dünya sosyalist sistemine dahil ülkelerin ve o ülke sosyalistlerinin yaptığı mücadele budur.

Şu halde sosyalistlerin yapması gereken nedir? Bu sloganları nasıl değerlendirecektir. Her ülke sosyalistinin yapacağı iki iş vardır. Birincisi bu sloganların muhtevasını anlamak. Bu sloganların her biri hangi mücadeleyi ifade etmektedir. Bunu iyi anlamak gerekir.

Örneğin **«barış»**, «farklı toplumsal sistemlere sahip devletlerin barış içinde bir arada yaşaması»nı ifade eder. Bu slogan genel olarak bütün anti-emperyalist güçlerin sloganıdır. Fakat özel olarak sosyalist ülkelerin ve kapitalist ülke işçi sınıfı partilerinin mücadele sloganıdır.

DEMOKRASİ. İki sosyal yapıda söz konusu olur. Birincisi, İran, Suudi Arabistan gibi şahlıkla ve sultanlıkla yönetilen ülkelerde henüz «burjuva demokrasisi» dahi yoktur. Yani Cumhuriyet idaresi yoktur. Seçme-seçilme hakları, işçilerin grev ve toplu sözleşme hakları, kanun önünde eşitlik hakları yoktur. Bu gibi ülkelerde «demokrasi» için mücadele edilir. İkincisi İspanya gibi faşist ülkelerde de «demokratik haklar» yok denecek durumdadır. Orada da sosyalist partiler «demokrasi» için mücadele ederler.

BAĞIMSIZLIK. Yukarıda anlattığımız, yakın zamana kadar Asya ve Afrika ülkelerinde politik bağımsızlık yoktu. Ülkeler, emperyalist ülkelerin askeri ve siyasi işgali altındaydı. Bunun en son örneği Angola'da verilmiştir. Angola halkı, önce Portekiz sömürgecilerine karşı uzun yıllar «bağımsızlık» mücadelesi, «özgürlük» mücadelesi vermiştir. «Ulusal Kurtuluş Savaşı» yapmıştır.

SOSYALİZM. Kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı ise, sermaye sınıfına karşı «sosyalizm» mücadelesi verecektir. Vermektedir.

Görülüyor ki her sloganın bir kapsamı vardır. Belli bir toplumsal ve ekonomik yapının mücadele yolunu göstermektedir. Öncelikle bu durumun iyi anlaşılması gerekir. Her slogan her yerde geçerli değildir. Geçerli olduğu yerler vardır. Bunlar dünya çapında ileri atılmış mücadele yollarıdır. Hangisinin nerede uygulanacağı ayrı bir iştir.

İkinci olarak, her sosyalist, kendi ülkesinin sosyal ve ekonomik yapısını iyi incelemelidir. İyi bilmelidir. İçinde yaşadığı ülke İran gibi monarşik (feodal) bir ülke midir? Yahut İspanya gibi faşist bir ülke midir? Yahut dünkü Angola gibi «sömürge» bir ülke midir. İşte bu durumu tespit ettikten sonra, dünya çapında ileri sürülen mücadele yollarından birini benimsemek mümkündür. Ancak o zaman, belirli bir slogan kullanılabilir. Yoksa sloganları geçerli saymak ve peşpeşe sıralamak işin kolayına kaçmaktır. Havanda su dövmektir. Sonuç alınamıyacak boş bir iştir.

DÜNYA BARIŞININ KORUNMASI

Türkiye'ye geçmeden evvel açıklanması gereken son bir nokta vardır. Bütün dünyada emperyalizme karşı mücadele eden güçlerin, kendi ülkeleri itibariyle farklı mücadele yolları vardır. Fakat hepsinin tek bir ortak yanı vardır. O da «barış»tır. Dünya komünist ve işçi partilerinin 1969 «zirve konferansı»nda kabul ettiği bir karar vardır. Bu kararın başlığı şudur : «EMPERYALİZME KARŞI SAVAŞIN BUGÜNKÜ AŞAMASINDA, KOMÜNİST PARTİLERİN, İŞÇİ PARTİLERİNİN ve BÜTÜN DİĞER ANTİ-EMPERYALİST GÜÇLERİN BİRLEŞİK EYLEMİNİN GEREKTİRDİĞİ GÖREVLER» Bu kararın bir yerinde şöyle denilmektedir: (3)

> **«Anti-emperyalist güçlerin birleşik eyleminin en önemli halkası, dünya barışı için, hala insanlığın üzerinde asılı duran termonükleer bir savaşta yığınların yokedilmesi tehlikesine karşı mücadele etmektir.**
>
> **«Barışın savunulması, farklı sosyal sistemlerle yönetilen devletlerin barış içinde bir arada yaşama prensibinin emperyalistlere kabul ettirilmesine sımsıkı bağlıdır.»**

Demek oluyor ki, bir kere, genel olarak, bütün anti-emperyalist güçler için önerilen birinci mücadele «barış» mücadelesidir. Şu halde bütün ülkelerin sosyalist partileri birinci mücadele biçimi olarak «barış» mücadelesini almalıdır. Sloganları bununla başlamalıdır. Ve gerçekten, diğer mücadele yolları, «barış» mücadelesi ile sıkı sıkıya bağlıdır. Nitekim kararda şöyle deniliyor:

> **«Halkların temel çıkarları, militarizme, onun bütün biçimlerine, özellikle ABD ve diğer emperyalist devletlerin askeri-endüstriyel kuruluşlarına karşı mücadelenin yoğunlaştırılmasını gerektirmektedir. Bütün barış-sever güçleri, askeri bütçelerde büyük kısıntılar yapılması ve etkili bir uluslararası denetim altında genel silahsızlanmanın gerçekleştirilmesi için verilen mücadeleyi artırmaya çağırıyoruz. (4)**

Gelecek yazı :
TÜRKİYE NASIL BİR ÜLKEDİR
TÜRKİYE'DE BARIŞ MÜCADELESİ
NASIL YAPILIR

---

1 — Sermayenin uluslararasılaşması - İşçi Davası, sayı: 24
2 — Zirve Konferansı - Habora yayını, sayfa: 73
3 — aynı kitap, sayfa: 59
4 — aynı kitap, sayfa: 62

İŞÇİ DAVASI

KİTLE HAREKETLERİ

Petrol Kimya iş üyesi Marşal işçilerinin örnek grevi başarıyla devam ediyor. (Foto — İşçi Davası)

MARŞAL GREVİNDE İŞÇİ DAYANIŞMASI

İSTANBUL (İşçi Davası)

İstanbul Gebze'deki MARŞAL Boya Fabrikasında çalışan işçiler greve devam ediyor. Grevi, DİSK'e bağlı PETROL-KİMYA-İŞ Sendikası yönetiyor.

İŞÇİ DAVASI'nın grevci MARŞAL işçileriyle yaptığı ilk görüşme 55. ci sayımızda yer almıştı. Bu defa MARŞAL'daki baş temsilci ALİ ile temsilci SADULLAH ve MEHMET'in görüşlerini sorduk. Şu cevapları aldık:

Soru : Grevi nasıl yürütüyorsunuz?

Cevap : Bütün arkadaşlar greve katılıyor. Böylece çok güçlü olduğumuzu daha iyi görüyoruz.

Soru : Eğitim çalışmaları nasıl oluyor?

Cevap : Eğitimleri düzenli olarak yapıyoruz. 45-50 kişilik guruplar halinde grev yerinde derslere katılıyoruz. «İŞÇİ SINIFI NEDİR», «SENDİKALAŞMA», «İŞÇİ SINIFINA KİMLER İHANET EDİYOR» gibi konuları öğreniyoruz. Bütün arkadaşlar dersleri dikkatle takip ediyor. Bugün greve başladığımızdan daha bilincliyiz.

Soru : Son TÜRK-İŞ Genel Kurulu'nu nasıl buluyorsunuz? Bir partiyi destekleme kararı alınsa bir gelişme olarak kabul edilebilir mi?

Cevap : Partilerüstü politikadan vazgeçilmesi nispeten daha olumludur. Ancak CHP'yi desteklemek çıkar yol değildir. TÜRK-İŞ yöneticileri tabandaki kaymaları önlemek için uğraşıyor. Artık sadece ekonomik mücadele verilmesini savunamıyorlar.

Soru : Sizce, CHP ve Ecevit işçiden yana mıdır?

Cevap : Hayır. İşçiden yana olmak lafla olmaz. Bugüne kadar, Genel grev hakkının kanunlaşması için bir önerge bile vermediler. İşçilerin asgari ücretlerini artırmak için çalışmadılar. Ama kendi aylıklarını artırmak için öteki partilerle iki dakikada kanun çıkardılar. Ecevit, işçiden yana olsaydı, Sakıp Sabancı ile yaptığı görüşmeyi açıklardı.

Soru : Ecevit'in İbrahim Güzelce'nin cenazesine katılmasını nasıl görüyorsunuz?

Cevap : Ecevit, kendisi için gelmiştir oraya. TÜRK-İŞ genel kurulunu etkilemek için DİSK'e yaklaşmayı uygun bulmuştur. Hem Ecevit'in bayılmasına da inanmıyoruz. Ertesi gün gazetelerde hep Ecevit'in resimleri çıktı. Elli bin işçinin resimleri bu yüzden gürültüye gitti.

Soru : Sendikanız grevle ilgileniyor mu?

Cevap : Sendikamızın işçi sınıfından yana çalıştığına inanıyoruz. Sendikamız grev süresince aylıklarımızın yarısını ödüyor. Grev için bir hizmet arabası ayrıldı. Sıcak yemek pişirmek için mutfak kurduk. Yakında bir de buzdolabı koyacağız. Geçende sendika genel başkanı grev yerimize geldi. Bizleri çok iyi gördüğünü söyledi.

Soru : Duyurulmasını istediğiniz şeyler var mı?

Cevap : Diğer fabrikalardan grev yerimize gelen arkadaşlar bize güç katıyor. Gerçekten örnek dayanışma gösteriyorlar. İŞÇİ DAVASI gazetesi vasıtasıyla bütün işçi arkadaşlara selam ederiz.

MARŞAL GREVİNİ DESTEKLEYENLER

Marşal işçilerini grev yerinde ziyaret edenler aşağıdaki yardımları yaptılar :

KİMAŞ Kimya Teknik İşçileri	Para
PETKİM Petro Kimya San. İşçileri	Para
NASAŞ Aliminyum San. İşçileri	Para
GRİPİN İlaç San. İşçileri	Para
ROCHE İlaç Sanayisi İşçileri	Para
EMİNİŞ Kimya San. İşçileri	Para
KAV Kibrit Fab. İşçileri	Para
İZOCAM Fab. İşçileri	Kumanya
BASF Fab. İşçileri	Kumanya
HABAŞ - MERTAŞ İşçileri	Kumanya
MARŞAL (TOPKAPI) İşçileri	Para
POLİMPEKS (TOPKAPI) İşçileri	Kumanya
CHP (Gebze Örgütü)	Kumanya
İbrahim Akdoğan (CHP Kocaeli Milletvekili)	Para
Hereke Ekmek Fabrikası	Ucuz Ekmek
TÖB-DER, TÜM-DER, TÜTED, TİP	Yemek

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Şengül Karademir / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 Tl. yıllık: 50 Tl. / Yabancı ülkeler için abone ücreti üç katıdır / Dizgi : BAŞARAN Matbaası / Baskı : UFUK Matbaası / Telefon : 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.

DİSK Genel Sekreteri İbrahim Güzelce'nin cenaze töreninden. (Foto — İşçi Davası)

Güzelce'nin cenazesine onbinler katıldı

1 Nisan 1976 Pazar günü ölen DİSK Genel Sekreteri İbrahim Güzelce'nin cenaze töreni 14 Nisan 1976 Çarşamba günü yapıldı. Cenaze törenine çeşitli işyerlerinden gelen onbinlerce işçi katıldı. Törene siyasi partiler, işçi sendikaları ve demokratik meslek kuruluşları da temsilciler gönderdi.

İbrahim Güzelce'nin cenazesi Beyazıt Camisinden alınarak Topkapı Mezarlığına kadar yürüyerek götürüldü. Yürüyüş çok düzenli oldu. Mezarlıkta dini törenden sonra DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler bir konuşma yaptı. İbrahim Güzelce'nin işçiler için yaptığı çalışmaları anlattı.

Törene katılanlar yürüyüş sırasında politik ve demokratik bazı istekleri ifade eden pankartlar taşıdılar.

Güzelce'nin cenazesine çok sayıda işçinin katılmasından sermaye sahipleri rahatsız oldular. Sendikacıların işçileri fabrikalardan zorla götürdüklerini iddia ettiler.

17 Nisan 1976 Cumartesi günü İstanbul Barosu'na kayıtlı Avukatların düzenledikleri «KAN DÖKMEYE SON — HUKUKA SAYGI» yürüyüşünden. (Foto — İşçi Davası)

Avukatlar hukuka saygı istedi

İstanbul Barosuna kayıtlı avukatlar, 17 Nisan 1976 Cumartesi günü «KAN DÖKMEYE SON - HUKUKA SAYGI» yürüyüşü düzenlediler. Beşiktaş meydanında toplanan İstanbul'lu avukatlar Taksim Meydanına kadar yürüdüler. Avukatların yanında bazı demokratik meslek kuruluşları da yürüyüşe katıldılar.

İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ali İkizer Taksim meydanında kısaca şunları söyledi :

«... Bu yürüyüş demokrasiyi çiğneyenlere karşı bir uyarıdır. Savunma hakkı sadece kağıt üzerindedir. Mahkeme kararları hiçe sayılıyor. Temel hak ve özgürlükler gittikçe sınırlanıyor. Can güvenliği yoktur... Bizler bütün şiddet girişimlerine karşı koyacağız. Demokrasiyi savunmak için bütün imkanlarımızı kullanacağız. Türkiye'de faşizmi getirmek isteyenler mutlaka yenilecektir!..»

İstanbul'lu avukatların yürüyüşünü Anadolu'dan bazı barolar da desteklediklerini açıkladılar.

Teknik elemanlar baskıları protesto etti

Ankara Tandoğan Meydanında 17 Mart 1976 günü çeşitli demokratik kuruluşlar faşist baskıları protesto etti. Bu toplantıya elli binden fazla teknik eleman, öğretmen, memur ve öğrenci kitlesi katıldı. Toplantıda, demokratik kuruluşlar adına konuşmalar yapıldı. Konuşmacılar, faşist baskıları kınadılar. Baskılara karşı ortak mücadele verilmesini istediler.

Toplantı ve yürüyüşü TMMOB (Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği) düzenledi. Ayrıca şu kuruluşlar katıldı: TÖB-DER (Tüm Öğretmenler Dayanışma Derneği), TÜTED (Tüm Teknik Elemanlar Dayanışma Derneği), TÜMAS (Tüm Asistanlar Derneği), AYÖD (Ankara Yüksek Öğrenim Derneği), ATO (Ankara Tabib Odası), TİB (Tüm İktisatçılar Birliği), TÜS-DER (Tüm Sağlık Personeli Derneği), TÜM-DER (Tüm Memurlar Dayanışma Derneği) ve Tüm Öğretim Üyeleri Derneği.

Yürüyüşe katılanların bazıları çeşitli bahanelerle polis tarafından göz altına alındı. Bazıları da tekme ve copla dövüldü. Böyle bir kitle hareketine TRT ve günlük basında yer verilmedi.

Dünyada Barış ülkede Demokratik haklar

Bu sayfada geçen ay yapılan kitle eylemlerinden üçüne yer verdik. İşçilerin, avukatların, teknik elemanların katıldığı bu eylemlerin ortak yanı «demokratik» olmaları. Yani hepsinin faşist baskılara karşı olmaları.

Kitlelerin mevcut duruma karşı tepkilerini göstermesi bakımından bu eylemleri «olumlu» sayıyoruz. Ancak bu gibi eylemlerde çok sık tekrarlanan bir yanlışa dikkati çekmek istiyoruz.

Eylemlere, siyasi nitelik kazandırmak için bu gibi eylemlerde çeşitli sloganları kullanmak gerekli oluyor. Hemen her toplantı veya yürüyüşte şu slogan eksik olmuyor: «BAĞIMSIZ TÜRKİYE»… Afişlerde, pankartlarda bu yazılıyor. Ağızlardan topluca bu çıkıyor.

Bu slogana iki bakımdan karşı çıkıyoruz.

Birincisi, günümüz Türkiye'sinde «bağımsız» olmak ne demektir? Eğer, siyasi bakımdan bağımsızlık isteniyorsa, Türkiye bu anlamda zaten bağımsızdır. Çağımızda sömürgeciliğin yerini emperyalizm almıştır. Artık sömürülen ülkeler kendilerince idare ediliyor. Yok, siyasi değil de ekonomik bağımsızlık isteniyorsa, o zaman da mevcut sisteme karşı çıkmak gerekir. Kapitalist sistem içinde kalındıkça emperyalizmin etkisinden kurtulmak hayaldir. Üstelik, sermayenin uluslararası niteliği gün geçtikçe artıyor. Sermayenin yerlisi ve yabancısı eskisi gibi ayrılmıyor. Türkiye gibi ülkelerde sermayenin büyümesi ve ayakta kalması ancak uluslararası dev tekellerle bütünleşmesiyle mümkün oluyor. Bu yüzden, Türkiye gibi ülkelerde, «bağımsızlık» diye bağırmak boşa kürek çekmektir. Sermayenin tuzağına düşmektir.

İkincisi, bu gibi eylemlere katılan kuruluşların ortak noktasını bulmak için ille de «demokrasi» ve «bağımsızlık» diye tutturmaya gerek yoktur. Bu kuruluşların hepsini «sosyalizm» için mücadeleye çağırmak mümkün değildir. Ama hepsinin ortaklaşa katılabileceği doğru bir hedef gösterilebilir. Hepsinin katılabileceği bir alt sınır bulunabilir.

Bugün, demokratik kuruluşların ortak noktası «dünyada barış» olmalıdır. Uluslararası anlaşmazlıkların kuvvet yoluyla değil barış yoluyla çözülmesini istemek her ilericinin, her demokratın görevi olmalıdır. Demokratik kuruluşların ikinci bir ortak noktası «demokratik haklar» olmalıdır. Çünkü, «demokrasi» deyip geçmek bulanıklığa yol açıyor. Herhalde feodalizmin yıkılıp kapitalizmin kurulduğu «burjuva demokrasisi» kastedilmiyor. Çünkü Türkiye o dönemi çoktan aştı. Eğer, mevcut burjuva demokrasisinin geliştirilmesi kastediliyorsa, bunun adı açık konulmalıdır. Onun için de «demokratik haklar» için mücadele çağrısı yapılmalıdır.

Biz, baştanberi «demokrasi» ve «bağımsızlık» tekerlemelerine karşı çıkıyoruz. Görüşlerimizi daha geniş olarak «Türkiye İşçi Sınıfı Ne Yapmalı» yazılarında anlatıyoruz. Bizce ilerici ve demokratik kuruluşlar ortaklaşa şöyle seslenmelidir: «DÜNYADA BARIŞ - ÜLKEDE DEMOKRATİK HAKLAR»